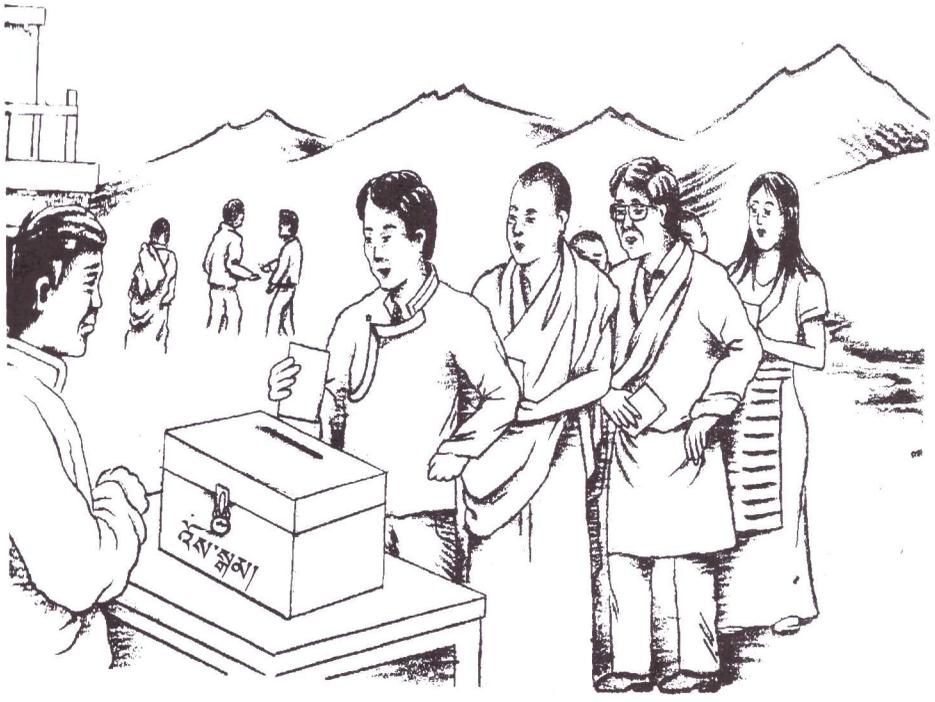

བཀའ་ལག་སྐབས་བཅུ་བཞི་པའི་བཀའ་ཚོན་གྱི་པའི་
འོས་བསྐྱེད་མོ།

བོད་ཀྱི་འགོ་བོའི་ཐོབ་ཐང་དང་མང་གཙོ་འཕེལ་རྒྱས་ལྗེ་གནས་ཁང་།
Tibetan Centre for Human Rights and Democracy

༄༅། །བཀའ་ཤག་སྐབས་བརྗེ་བཞི་པའི་
བཀའ་སློན་གྱི་པའི་འོས་བསྟུ་ཆེན་མོ།

མང་གཙོའི་སྤྱི་ཚོགས་ནང་མི་མང་ལ་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་
ཐོག་རང་དབང་གི་སློན་སྐྱོད་ཆ་ཤོད་དབང་ཡོད་པ་དང་།
རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་སྲིད་དབང་འཛིན་སྐྱོང་བྱེད་རྒྱུར་འབྲ་མཉམ་
གྱི་ཆ་ཤས་ལེན་དབང་ཡོད་ཅིང་། མང་གཙོའི་རྒྱལ་ཁབ་
ནང་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་མི་འབྲེལ་མང་ཆེ་བས་གཞུང་གི་ཆབ་སྲིད་
དབང་ཆ་འཛིན་ཐུབ་ཀྱི་ཡོད་པ་དང་། མང་གཙོའི་ལམ་
སྲོལ་ནང་མི་མང་གི་མངོན་འདོད་གང་ཡོད་པ་དེ་དག་རང་
དབང་དང་དྲང་བདེན་གྱི་འོས་ཤོག་ཐོག་ནས་མཚོན་ཐུབ་
ཀྱི་ཡོད།

ཡགོང་ས་སྐབས་མགོན་ཚེན་པོ་མཚོག་གི་བཀའ་སློབ།

ལོ་ཤས་སྡོན་ནས་འདིན་སྐྱོང་དང་གོས་ཚོགས་གང་གི་
 ཁུངས་ཡིན་ནའང་མང་གཙོའི་རང་བཞིན་དང་ལྡན་པའི་སྤྲིག་
 འཇུགས་ཆགས་ཀྱི་ཡོད་པས་ཁུར་དང་འགན་གཙོ་བོ་གླངས་
 དགོས་ཀྱི་རེད། དེ་ཡང་ཡུལ་བ་རིན་པོ་ཆེ་མེད་པ་ལྟ་བུའི་
 བསམ་སློབ་གཏོང་དགོས་ཀྱི་ཡོད་པ་དང་། ལས་ཀ་བྱེད་དགོས་
 ཀྱི་འདུག་ཅེས་བཤད་བཅུད་ཀྱི་ཡོད་པ་ཚང་མས་མཁྱེན་གསལ་
 རེད། ང་ཚོའི་མང་ཚོགས་ནས་བཀའ་སློན་གྱི་པ་འོས་བསྟུ་
 བྱས་ནས་བསྐྱོ་ཐུབ་པ་ཞིག་བྱུང་ན། སྤྱིན་ཆད་དེ་གའི་ཐོག་ལ་
 ལམ་བུར་ནས་འགོ་བཅུད་ཀྱི་རེད། སྡོན་འགྲོའི་འོས་གཞི་
 འཕོར་ཆེ་ཙམ་ཞིག་གཏོན་ནས་མི་མང་གིས་འོས་བསྟུའི་ཐོག་
 ནས་དག་རྒྱུག་བརྒྱབ་པའི་མི་གཉིས་གསུམ་གྱི་འོས་གཞི་བརྒྱར་
 དུ་བཀྲམ་ནས་འོས་འདེམས་ཐུབ་ན་མང་གཙོ་ཡང་དག་ཞིག་
 ཆགས་ཀྱི་ཡོད། ཅེས་གསུངས་ཡོད།

(ཡགོང་ས་མཚོག་ནས་བཀའ་སློན་གྱི་པའི་འོས་འདེམས་སྐོར་བརྗེས་བའི་བཀའ་སློབ་
 ནས་རྩུར་འདོན་ཞུས།)

བཀའ་ཁྲོན་གྱི་པ་མི་མང་གིས་འོས་འདེམས་བྱེད་ དགོས་དོན་གང་ཡིན།

བཀའ་ཁྲོན་གྱི་པའི་འོས་གཞི་དེ་ཡགོང་ས་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་
མཚོག་ནས་ཐད་ཀར་འདོན་གནང་མཛད་མི་དགོས་པར། མི་མང་
ནས་འོས་འདེམས་བྱེད་རྒྱུའི་སྐོར་བཅའ་བྲིམས་ལ་བརྒྱུར་བཅོས་
བྱས་པ་དེ་ནི་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་གི་མང་གཙོའི་འགྲུར་བ་ཆེ་བོས་
བྱེད་ཡིན་པ་དང་། མ་འོངས་བོད་ཀྱི་མང་གཙོའི་ལམ་སྲོལ་གྱི་ཆབ་
སྲིད་ལའང་རྒྱགས་རྒྱུར་རིང་པའི་སྲ་ཞིང་བརྟན་པའི་མང་གཞི་བཞེང་
པ་ཞིག་ཡིན་ལ། བོད་ཀྱི་ཅ་དོན་ཐོག་ལའང་མི་མང་རང་འོས་ནས་
འགན་འཁུར་མཉམ་ལེན་བྱེད་དགོས་པ་མངོན་ཡོད། དེར་བརྟེན་
ཚང་མས་འགན་འཁུར་མཉམ་ལེན་དགོས་པ་ནི་བཅའ་བྲིམས་ཀྱིས་
བརྒྱུར་བའི་ལས་འགན་རྒྱུད་པོ་ཞིག་ཡིན།

མི་མང་གིས་འོས་འདེམས་བྱས་པའི་བཀའ་ཁྲོན་གྱི་པ་ནི་ཡགོང་ས་
སྐབས་མགོན་ཆེན་པོའི་དབུ་བྱིན་འོག་གཞུང་གི་ཆབ་སྲིད་དང་དཔལ་འབྱོར་
སོགས་ཀྱི་ལས་དོན་འགན་ཁུར་རྒྱུར་ལེན་བྱེད་མཁུན་གྱི་བཀའ་ཤག་རྩན་
ཚོགས་ཀྱི་འགོ་འདོམས་བྱེད་མཁུན་གཙོ་བོ་དེ་ཡིན།

བཀའ་ཁྲིའི་བའི་འོས་འདེམས་བྱེད་པར་མི་མང་གི་
ལས་འགན་གང་ཡིན།

མི་མང་རང་འོས་ནས་འོས་ཤོག་འཕེན་ཏེ་བཀའ་ཁྲིའི་བའི་འོས་འདེམས་
བྱ་རྒྱུ་དེ་མང་གཙོའི་ལས་འགན་སུ་བརྒྱུད་པའི་གོ་མ་སྟབས་ཆེན་པོ་ཞིག་
ཡིན་ཞིང་། དེ་དང་ཆབས་ཅིག་མི་མང་གི་སྲག་སྤོང་དུ་འགན་འཁུར་
པོ་ཞིག་ཡོད་པ་ཡིན། བཀའ་ཁྲིའི་བའི་ཆོད་ཚུན་ཞིག་འོས་འདེམས་བྱ་རྒྱུ་
དེ་ཡོད་རྒྱུ་འདྲི་རྩ་དོན་དང་། མི་མང་གི་བདེ་ཚུལ་ཐད་ཀར་འབྲེལ་བ་ཡོད་
སྟབས་། ང་ཚོས་དེས་པར་དུ་རང་གི་རྩ་ཆའི་མང་གཙོའི་ཁོད་བང་ལོངས་
སྤྱོད་བྱས་ཏེ་བཀའ་ཁྲིའི་བའི་འོས་འདེམས་ཀྱི་ལས་རིམ་ཁག་ནང་སློབ་
ཆེན་འོས་འཛུལ་བྱུགས་བྱ་རྒྱུ་དང་། རྒྱ་ནམ་མེད་པའི་རྩ་ཆའི་འོས་ཤོག་དེ་
མོར་འཛོལ་མེད་པར་འཕེན་རྒྱ་གཡུ་འགངས་ཤིན་དུ་ཆེ་ལ། མི་གཞན་ལ་
ཡང་ཐོངས་འདོད་པོ་བཀའ་ཁྲིའི་བའི་འོས་བསྟུའི་གལ་ཆའི་རང་བཞིན་
གསལ་བཤད་ལྟགས་པར་བྱས་ཏེ་འོས་བསྟུའི་ལས་རིམ་ཁག་ནང་དུར་བརྩོན་
ཆེན་པོས་འཛུལ་བྱུགས་ཐུབ་པ་དགོས་པའི་སྐུལ་སློབ་བྱེད་དགོས། འོས་
བསྟུའི་ཐུབ་པ་བསམ་གང་ཐུང་བ་དེ་ལ་བརྩོན་ཤུར་བྱེད་པའི་མང་གཙོའི་གོ་མས་
སྟོལ་བཟང་པོ་འཛགས་པ་བྱ་རྒྱུ་དེ་ཡང་ང་ཚོའི་ལས་འགན་ཞིག་ཡིན།

བཀའ་སློན་གྱི་པའི་འོས་ཚེས།

- ❖ བོད་ཀྱི་ཡུལ་མི་ཡིན་པ།
- ❖ རང་ལོ་ ༣༥ ནློན་པའི་ཡིན་པ།
- ❖ ཁྲིམས་ཁང་དང་། རྒྱན་པ་ཚད་རྒྱན་གྱིས་རིག་འཚོ་མ་ཟེན་པར་གསལ་བརྒྱགས་བྱས་པ་མ་ཡིན་པ།
- ❖ བུ་ལོན་རྒྱུ་འདུལ་མ་བྱུང་པ་མ་ཡིན་པ།
- ❖ ཁྲིམས་ཁང་ནས་ནག་ཉེས་ར་འཕྲོད་ཀྱིས་ཉེས་པ་ཕྱོགས་ཟེན་པ་མ་ཡིན་པ།
- ❖ སྤྱི་འབྲུས་རྒྱན་ཚོགས་ཀྱི་སྤྱི་འབྲུས་ཅུ་འཕྲོད་གསུམ་ཆ་གཉེས་ཡན་གྱིས་མོས་མཐུན་གྱིས་བཀའ་སློན་གྱི་པའོམ་བཀའ་སློན་གྱིས་འོས་གཞིར་མ་འོས་པར་ཐག་བཅད་པ་མ་ཡིན་པ།
- ❖ ཡུན་ཚད་གཉེས་བརྒྱད་མར་བཀའ་སློན་གྱི་པའོམ་བཀའ་སློན་གྱི་ལས་འཁུར་གྱི་དབུ་བཞེས་པ་མ་ཡིན་པ།
- ❖ བཅའ་ཁྲིམས་ཀྱི་དོན་ཚན་ཉེར་དགུའི་ནང་གསེས་ ༣(ཀ་པ་)དང་། ༤ ནང་གསལ་རྣམས་བཀའ་སློན་གྱི་པའོམ་བཀའ་སློན་འཕྲོད་གྲུར་བྱ་དགོས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་པ།
- ❖ བོད་མིའི་ཁེ་སྤོང་ལ་གཞོན་གཞིའི་རྒྱལ་ཁབ་གཞན་གྱི་ལས་དོན་དང་། ལོ་གནས། དངུལ་དངོས་ཀྱི་ཁེ་སྤོང་ཡོད་རིགས་མ་ཡིན་པ་བཅས།
(བཅན་བྱོལ་བོད་མིའི་བཅའ་ཁྲིམས་ལས་བཏུས།)

བྱེད་ཀྱིས་འོས་ཤོག་འཕེན་ཡུལ་ཐང་ཐུགས་སྤང་དགོས་པ།

- ✓ འོས་འདེམས་བྱེད་ཡུལ་གྱི་མིང་རམ་བྱེད་མིང་།
- ✓ འོས་འདེམས་བྱེད་ཡུལ་གྱི་སྐྱེས་ཡུལ་ལམ་ལུང་ཚན།
- ✓ འོས་འདེམས་བྱེད་ཡུལ་གྱི་ད་ལྟོའི་སྡོད་གནས།
- ✓ འོས་འདེམས་བྱེད་ཡུལ་གྱི་ད་ལྟོའི་ལས་གནས་སམ་སྡོད་ཀྱི་ལས་གནས།
- ✓ འོས་བསྟུའི་དེབ་སྐྱེལ་དེས་པར་དུ་བྱེད་དགོས་པ་དང་། འོན་ཀྱང་དེབ་སྐྱེལ་ཐངས་གཅིག་བྱས་ཡོད་ན་བསྟུར་དུ་དེབ་སྐྱེལ་བྱེད་མི་དགོས་པར་འོས་ཤོག་ཐུགས་ཚོག།
- ✓ འོས་ཤོག་མ་འཕེན་གོང་དེས་པར་དང་བླངས་དུ་དུལ་ཆ་ཚང་སྐྱབ་འཇལ་དགོས།
- ✓ འོས་ཤོག་ནམས་གསང་བ་དང་། རང་དབང་གི་ཐོག་ནས་འཕེན་དགོས།
- ✓ གཏན་འཁེལ་གནང་བའི་འོས་བསྟུའི་དུས་ཚོད་དང་། ས་ཆར་རང་ཉིད་ངོ་བཅར་ཐོག་ནས་འོས་ཤོག་འཕེན་དགོས།
- ✓ ཡིག་ཚིངས་ཅན་ནས་དངོས་གཞིའི་སྐབས་འོས་འདེམས་བྱེད་ཡུལ་མཚོན་ཉུགས་དེས་དགོས།
- ✓ རྩོན་འགྲོའི་འོས་བསྟུ་དང་། དངོས་གཞིའི་འོས་བསྟུའི་ལས་རིམ་ཁག་ནང་ཆད་སྐྱབ་མེད་པར་འཇུལ་ཞུགས་གནང་སྟེ་འོས་ཤོག་འཕེན་དགོས།

མི་མང་ནས་འོས་འདེམས་བྱས་པའི་བཀའ་ཁྲོན་གྱི་པ་སྐབས་
 དང་པོ་དང་། གཉིས་པའི་འོས་བསྐྱེ་ཆེན་མོའི་སྐབས་མི་
 མང་ནས་ཆ་ཤས་ཇི་འདྲ་ལེན་ཡོད་མེད་ཀྱི་རེ་ལུ་མིག་

སྐབས།	མིང་གཞུང་དེབ་བཀོད།	དངོས་སུ་འོས་འཕེན།	བརྒྱ་ཆ།
སྐབས་དང་པོ།	༤༢༣༢༤	༣༥༡༤༤	༥༣་༣༣
སྐབས་གཉིས་པ།	༥༣༢༢༡	༣༣༣༠༥	༤༤་༣༤

༢༠༠༡ ལོར་མི་མང་ནས་འོས་འདེམས་བྱས་པའི་བཀའ་ཁྲོན་
 གྱི་པ་སྐབས་དང་པོའི་འོས་བསྐྱེ་ཆེན་མོའི་སྐབས་མིང་གཞུང་དེབ་
 བཀོད་བྱེད་མི་གྲངས་ ༤༢༣༢༤ བྱུང་ཡོད་ཀྱང་། དངོས་ཡོད་
 འོས་འཕེན་མཁན་མི་གྲངས་ ༣༥༡༤༤ལས་བྱུང་མེད།

༢༠༠༢ ལོར་མི་མང་ནས་འོས་འདེམས་བྱས་པའི་བཀའ་ཁྲོན་
 གྱི་པ་སྐབས་གཉིས་པའི་འོས་བསྐྱེ་ཆེན་མོའི་སྐབས་མིང་གཞུང་དེབ་
 བཀོད་བྱེད་མི་གྲངས་ ༥༣༢༢༡ བྱུང་ཡོད་ཀྱང་། དངོས་ཡོད་
 འོས་འཕེན་མཁན་མི་གྲངས་༣༣༣༠༥ལས་བྱུང་མེད།

(གོང་གསལ་གྲངས་ཐོད་བཞིན་བོད་གཞུང་འོས་བསྐྱེ་ལས་ཁང་ནས་མཁོ་འདོན་གནང་།)

འབད་བསྐྱེད།

བཀའ་ཤག་སྐབས་བཅུ་བཞི་པའི་བཀའ་བློན་གྱི་པའི་
 འོས་བསྐྱེད་ཆེན་མོ་འཆར་ལ་ཉེ་བའི་སྐབས་དེར་ང་ཚོས་རིག་
 པ་དང་ས་གསལ་དང་། རང་དོན་རང་གཅེས་ཀྱི་སྒོ་ནས་
 མང་གཙོའི་ཁེ་དབང་ལོངས་སྤྱོད་དེ་རང་གི་རྩ་ཆེའི་འོས་
 ཤོག་དེ་ཚོར་འཛོལ་མེད་པར་འོས་འཕེན་རྒྱ་གལ་ཏེ་ཅང་
 ཆེ་ཞིང་། ལྷག་པར་དུ་རང་ཉིད་ནས་འགོ་འཇུག་ས་བྱས་
 ཏེ་འོས་བསྐྱེད་ལས་རིམ་ཁག་ནང་འཇུག་ཞུགས་དང་། ཆ་
 ཤས་ལེན་དགོས་པ་མ་ཟད། མི་གཞན་ལ་ཡང་སྐྱེད་སྲོང་
 གིས་འོས་བསྐྱེད་གལ་ཆེའི་རང་བཞིན་འགྲེལ་བཤད་རྒྱུ་
 ལྷེ་མི་མང་གི་ངོ་ཚབ་མཚོན་ཐུབ་པའི་བཀའ་བློན་ཆད་ལྔ་ན་
 ཞིག་འོས་འདེམས་བྱུང་ཆེད་ང་ཚོ་ཚང་མས་འཕུར་བ་གྱུ་
 འདེགས་དང་། འབད་བཙོན་སྣོད་མེད་བྱེད་དགོས།

བཀའ་ཤག་སྐབས་བཅུ་བཞི་པའི་བཀའ་སློན་ཁྲི་པའི་
འོས་བསྐྱེ་ཆེན་མོ།

འོས་བསྐྱེའི་ཐོབ་ཐང་ལོངས་སྲུ་མ་སྤྱད་ན།
རང་གི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་རྩ་དོན་ལ་དོ་སྣང་སེམས་
འཁྲུང་མ་བྱས་པ་མཚུངས་ལ། མང་གཙོའི་ལམ་
ལུགས་སྲ་བརྟན་དང་གོང་འཕེལ་འགོ་རྒྱུར་ཡང་
ལུགས་རྒྱུན་ཤིག་གི་ཡོད།

Top Floor, Narthang Building
Gangchen Kyishong Dharamsala- 176215 (H.P.) INDIA
Ph: +91-1892-223363 Fax: +91-1892-225874
E-mail: office@tchrd.org Website: www.tchrd.org